

UNA QUEIXA CIUTADANA DENUNCIA UN POSSIBLE MALBARATAMENT D'AIGUA POTABLE I LA SÍNDICA RECORDA A L'AJUNTAMENT EL COMPROMÍS DE L'AGENDA 2030

Barcelona, 13 de gener del 2021 – La Síndica de Greuges de Barcelona recomana al Districte de Gràcia que depuri responsabilitats i assessori i acompanyi les persones interessades en la reclamació dels costos sufragats *ad cautelam* després que una queixa col·lectiva del veïnat de Collserola denunciï responsabilitat d'Aigües de Barcelona i malbaratament d'aigua potable.

La denúncia ciutadana col·lectiva

A finals de l'any 2019, una ciutadana, en representació de la comunitat de veïns de Collserola, va formalitzar una queixa col·lectiva a la Sindicatura de Greuges de Barcelona, en què exposava que l'Ajuntament no actuava per solucionar de manera definitiva un problema de seguretat. L'incident havia estat ocasionat per una esllavissada de terres i l'aflorament d'un doll d'aigua d'un cabal aproximat d'uns 40.000 litres/dia, causat per la ruptura de l'antiga mina subterrània de Maduixer - Can Gomis, que transcorre per la zona afectada.

Després d'una primera reunió amb els representants del Districte de Gràcia, la comunitat de veïns va sufragar *ad cautelam* totes les obres amb uns costos de 18.809,48 €.

La persona promotora de la queixa manifestava que mentre executaven les obres van localitzar la documentació que demostra la responsabilitat única d'Aigües de Barcelona sobre la mina i el seu manteniment. Afegia que havien sol·licitat una segona reunió amb el Districte, però encara no se'ls havia convocat.

La queixa denunciava que l'Ajuntament no compleix amb les seves obligacions de garantir la seguretat a la zona afectada, de rescabalar el veïnat dels costos que els han suposat els estudis i reparacions efectuades, i d'aprofitar els recursos naturals, ja que es malbarata l'aigua dolça de la capçalera de Vallcarca que diàriament va a parar a la xarxa de clavegueram.

L'actuació pública

L'Ajuntament va notificar l'aparició de la nova surgència d'aigua a Barcelona Cicle de l'Aigua, SA (BCASA), que va revisar el registre d'aigües de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i va comprovar que no constava cap mina o pou en aquesta zona. BCASA també va intentar localitzar l'origen de l'aigua i va sol·licitar un informe geotècnic a l'Institut Cartogràfic Geològic de Catalunya (ICGC) per conèixer l'estabilitat del terreny. Es va comprovar que la surgència d'aigua no tenia l'origen en cap fuga de la xarxa d'aigua potable.

L'ACA va informar que no van trobar cap mina identificada a la zona, però sí un seguit de fonts a la zona que evidenciaven que es tractava d'una zona amb abundor de surgències naturals i on calia gestionar adequadament els drenatges a l'hora de fer-hi construccions, per tal d'evitar problemes com el que havia succeït.

En una de les visites de control i manteniment dutes a terme en els últims mesos, es va detectar que una nova esllavissada, sense afectació a l'espai públic i que deixava al descobert la boca d'una mina d'aigua antiga i preexistent. Va ser inspeccionada pels Mossos d'Esquadra i es va protegir l'accés per evitar que algú hi pugui entrar. Caldrà aclarir de qui és propietat la mina per saber si l'Ajuntament té cap dret sobre aquesta i si es pot treure un aprofitament de l'aigua dolça que es malbarata.

La valoració de la Síndica

En l'informe municipal rebut per la Sindicatura no s'especificava de qui era la responsabilitat dels fets descrits en l'objecte de la queixa, ja que s'afirmava que encara no es disposava de les dades oficials sobre la propietat de la mina recentment redescoberta. En canvi, els veïns manifestaven haver aportat la documentació que justificava la propietat de la mina en data 10 de setembre de 2019, i que aquesta corresponia a Aigües de Barcelona.

En l'expedient disciplinari que consta en tramitació s'evidencia que es requereixen una sèrie d'actuacions a la comunitat de propietaris, sense tenir la certesa sobre la seva responsabilitat, ja que segons s'especifica en l'informe municipal encara no s'ha comprovat la titularitat de la mina. Aquesta manera de fer no es correspondria amb el principi de la bona Administració que recull la carta Europea dels Drets fonamentals en l'article 41, com a principi rector de l'actuació de les administracions públiques.

Aquesta Sindicatura considera que una actuació eficaç per part del consistori hagués estat fer-se càrrec de les intervencions necessàries per assegurar el terreny i evitar possibles danys, així com possibles perjudicis econòmics a les persones afectades, ja que no hi havia l'obligatorietat d'iniciar un procediment contra la comunitat de propietaris sense abans disposar de tots els indicis o proves pertinents.

En aquest cas, cal posar en relleu que gràcies a la bona disposició dels veïns afectats, que s'han fet càrrec de les despeses de les obres, s'ha pogut solucionar momentàniament el problema, però **la Síndica insisteix en el fet que considera que les persones interessades no haurien d'haver suportat uns costos que possiblement no els corresponien. Ara caldrà que**

el consistori, si finalment es constata que la responsabilitat correspon a AGBAR, assessor i acompanyi les persones que s'han vist perjudicades econòmicament.

Pel que fa a l'aprofitament dels recursos hídrics, aquesta és una preocupació del veïnat, ja que, **segons s'estima en l'informe tècnic que han presentat a l'Ajuntament, es malbarata una quantitat important de litres d'aigua potable diàriament** i, segons manifesten, no se'ls ha fet arribar cap resposta que faci referència a aquest assumpte. Per aquests motius, la Síndica de Greuges de Barcelona ha recordat a l'Ajuntament que té el compromís d'assolir el repte del desenvolupament sostenible, ja que ha assumit com a pròpia l'Agenda 2030.